

Rödl & Partner

FACHOWE DORADZTWO

10 ZMIAN W PRAWIE
- WIOSENNE PORZĄDKI W FIRMIE

Drogi Przedsiębiorco,

w roku 2019 wchodzi w życie kolejne zmiany w prawie, które wpłyną na prowadzenie biznesu w Polsce. Podobnie jak w przypadku zmian związanych z podatkami, znajomość nowych regulacji prawnych, szans i wyzwań, które ze sobą niosą, ma kluczowe znaczenie dla rozwoju i bezpieczeństwa przedsiębiorstw.

Najistotniejsze nowelizacje dotyczą prawa pracy, m.in. wprowadzenia Pracowniczych Planów Kapitałowych, a także obowiązków związanych z polityką compliance – zwiększenie odpowiedzialności podmiotów zbiorowych, czy ochrona tzw. sygnalistów. Rozwiązania te generują nowe obowiązki dla przedsiębiorców, które jednak w efekcie mają poprawić sytuację pracowników oraz pracodawców, jak również zwiększyć transparentność działań, a co z tym związane – wiarygodność procesów gospodarczych. Ustawodawca wprowadził również ułatwienia, mające na celu zwiększenie atrakcyjności prowadzenia biznesu w Polsce – dotyczy to m.in. pakietu MŚP, który w założeniu zawiera narzędzia wspierające małe i średnie przedsiębiorstwa.

W publikacji poruszamy także kwestię projektowanych regulacji związanych z monitorowaniem składowisk odpadów, wprowadzenia bazy danych o odpadach, cyberbezpieczeństwa oraz zmian w prawie energetycznym.

W broszurze eksperci Rödl & Partner sygnalizują najistotniejsze zmiany, zwracając uwagę na działania, które należy podjąć, aby prawidłowo przygotować się do wejścia w życie nowych obowiązków i możliwie efektywnie wykorzystać pojawiające się ułatwienia. W razie dalszych wątpliwości i pytań, zachęcamy do kontaktu z naszymi specjalistami w biurach w Gdańsku, Gliwicach, Krakowie, Poznaniu, Warszawie i we Wrocławiu.

Rödl & Partner

Spis treści

1. Pracownicze Plany Kapitałowe	4
2. Przechowywanie dokumentów pracowniczych	5
3. Odpowiedzialność podmiotów zbiorowych	6
4. Ochrona sygnalistów	7
5. Pakiet MŚP – uproszczenia dla firm	8
6. Podpisywanie sprawozdań finansowych	10
7. Rejestr bazy danych o odpadach (BDO)	11
8. Nowelizacja prawa energetycznego	12
9. Monitoring składowania odpadów a przetwarzanie danych	13
10. Cyberbezpieczeństwo	14

Pracownicze Plany Kapitałowe to nowy powszechny system uzupełniającego oszczędzania z przeznaczeniem na wypłatę zgromadzonych środków po osiągnięciu przez oszczędzającego 60 roku życia, niezależnie od uprawnień emerytalnych. System jest obowiązkowy dla podmiotów zatrudniających (z niewielkimi wyjątkami), które docelowo będą zobowiązane do wprowadzenia i stosowania PPK, nawet jeśli zatrudniają tylko jedną osobę.

JAK OTRZYMAĆ OFERTY NA PPK OD INSTYTUCJI FINANSOWEJ I ZAWRZEĆ UMOWY?

Ustawa o PPK weszła w życie 1 stycznia 2019 r., ale powszechność systemu zostanie osiągnięta dopiero 1 stycznia 2021 r. Wtedy ustawa znajdzie zastosowanie do wszystkich podmiotów zatrudniających nią objętych. Od 1 lipca 2019 r. ustawę będą musiały stosować podmioty zatrudniające co najmniej 250 osób (wg stanu na 31 grudnia 2018 r.)

W ewidencji PPK, tworzonej przez Polski Fundusz Rozwoju (PFR) będą umieszczone informacje o:

- instytucjach finansowych oferujących PPK (spełniających ustawowe wymogi),
- podmiotach zatrudniających, które zawarły umowy o zarządzanie PPK,
- umowach o zarządzanie PPK zawartych przez podmioty zatrudniające,
- uczestnikach PPK.

W portalu PPK będą docelowo gromadzone informacje dotyczące funkcjonowania systemu.

Aktualnie portal PPK jest w budowie, a ewidencja PPK jeszcze nie funkcjonuje, dlatego instytucje finansowe nie mogą przedstawić przedsiębiorcom wiążącej oferty.

UMOWA O ZARZĄDZANIE

Umowa o zarządzanie to umowa pomiędzy firmą a instytucją finansową, jest zawierana w postaci elektronicznej (pozwalającej na utrwalenie jej treści na trwałym nośniku) i podlega wpisowi do ewidencji PPK prowadzonej przez PFR. Firma jest zobowiązana do zawarcia umowy, jeżeli zatrudnia co najmniej jedną osobę, w imieniu której jest obowiązana zawrzeć umowę o prowadzenie PPK.

Termin na zawarcie umowy dla podmiotów zatrudniających powyżej 250 osób upływa 25 października 2019 r.

W razie niedochowania terminu PFR wzywa do zawarcia umowy o zarządzanie PPK z wyznaczoną instytucją finansową (lub przekazania informacji o zawarciu umowy o zarządzanie).

PODSTAWA PRAWNA:

Ustawa z dnia 4.10.2018 r. o pracowniczych planach kapitałowych.

Porządku rozpocznij od:

- szkolenia w zakresie PPK kadry kierowniczej, działów HR oraz przedstawicieli pracowników,
- rozmów ze związkami zawodowymi lub wyboru przedstawiciela załogi ds. PPK.

Kolejnym krokiem będzie zapoznanie się z ofertami PPK instytucji finansowych i konsultacje z przedstawicielami pracowników. Po przeprowadzeniu konsultacji po 1 lipca będzie możliwe podpisanie umowy o zarządzanie PPK z wybraną instytucją finansową. Za niedopełnienie obowiązku zawarcia umowy grozi kara grzywny w wysokości do 1,5% funduszu wynagrodzeń u danego zatrudniającego w roku obrotowym poprzedzającym popełnienie czynu.

02

PRZECHOWYWANIE DOKUMENTÓW PRACOWNICZYCH

Od 1 stycznia 2019 r. zmianie uległy przepisy dotyczące okresu oraz sposobu przechowywania dokumentów pracowniczych. Do tej pory dokumenty te były przez pracodawcę przechowywane przez 50 lat, w wersji papierowej. Począwszy od 1 stycznia 2019 r. okres przechowywania dokumentacji pracowniczej ulega skróceniu do lat 10, pojawia się także możliwość prowadzenia akt w formie elektronicznej. Zmianie ulega również układ akt osobowych pracownika – zostaje wprowadzona nowa część D, która będzie zawierać informacje dotyczące odpowiedzialności porządkowej.

Jedną ze zmian wprowadzoną od stycznia 2019 r. jest skrócony okres przechowywania dokumentacji pracowniczej z 50 do 10 lat, przy czym dotyczy to zasadniczo tylko pracowników zatrudnionych od 1 stycznia 2019 r. Istnieje jednak możliwość, by także dla pracowników, którzy zostali zatrudnieni między 1 stycznia 1999 r. a 31 grudnia 2018 r., okres przechowywania dokumentów został skrócony do lat 10. W tym celu wymaga się złożenia do ZUS oświadczenia o zamiarze przekazania raportów informacyjnych. Wówczas okres przechowywania akt osobowych zostaje skrócony z 50 do 10 lat licząc od końca roku kalendarzowego, w którym został złożony raport informacyjny. Dokumentacja pracowników zatrudnianych przed 1 stycznia 1999 r., powinna być przechowywana 50 lat – skrócenie tego okresu nie jest możliwe.

Kolejną zmianą jest digitalizacja akt osobowych. Zgodnie z nowym art. 94 pkt 9a) Kodeksu pracy dokumentacja

pracownicza oraz akta osobowe mogą być prowadzone i przechowywane w formie elektronicznej lub papierowej.

Nowością związaną z przechowywaniem dokumentów jest wprowadzenie do akt osobowych części D, w której będą zamieszczane dokumenty dotyczące ponoszenia przez pracownika odpowiedzialności porządkowej, a które do tej pory znajdowały się w części B akt pracowniczych.

PODSTAWA PRAWNA:

Kodeks pracy;

Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 10.12.2018 r. w sprawie dokumentacji pracowniczej;

Ustawa z dnia 10.01.2018 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze skróceniem okresu przechowywania akt pracowniczych oraz ich elektronicznością.

Porządki rozpocznij od:

Należy pamiętać, że wszystkie opisane zmiany dotyczą pracowników zatrudnionych po 1 stycznia 2019 r.

Dotychczasowe teczki pracownicze – dopiero gdy w aktach pojawi się nowy dokument powinno się w jakiś sposób zaznaczyć moment, w którym akta zaczynają być prowadzone na nowych zasadach.

Digitalizacja dokumentacji – rozporządzenie nie zabrania prowadzenia akt zarówno w formie papierowej, jak i elektronicznej, jednakże w takiej sytuacji należy mieć na uwadze zasadę RODO mówiącą o minimalizowaniu ilości przechowywanych dokumentów.

Modyfikacja zasad ponoszenia odpowiedzialności przez podmioty zbiorowe, konieczność zapewnienia ochrony tzw. sygnalistom (ang. whistleblowers), nowe progi i pułapy kar, a także wymagania dotyczące odpowiedniej organizacji wewnętrznej – tak w skrócie można opisać najważniejsze zmiany związane z wprowadzaniem polityki compliance w firmach. W Sejmie trwają prace nad projektem ustawy o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary. Wejście przepisów w życie będzie oznaczało wiele wyzwań dla przedsiębiorców.

Podstawowe założenia projektu to przede wszystkim:

- poszerzenie podstaw odpowiedzialności i rezygnacja z konieczności uzyskania uprzedniego wyroku skazującego dla osoby fizycznej – np. członka zarządu,
- zlikwidowanie ograniczonego katalogu przestępstw (podmioty zbiorowe mają odpowiadać za wszystkie czyny zabronione pod groźbą kary z wyłączeniem przestępstw prywatnoskargowych) oraz
- zaostrenie sankcji (podniesienie dolnej i górnej granicy kary finansowej odpowiednio do 30 000 zł oraz 30 000 000 zł).

Ustawa ma na celu przeciwdziałanie przestępczości gospodarczej i skarbowej poprzez zapewnienie skutecznego systemu sankcji. Obecnie obowiązujące rozwiązania w tym zakresie są nieskuteczne, czego dowodzi znikoma liczba toczących się postępowań oraz niski wymiar orzekanych kar.

Planowane modyfikacje mają doprowadzić do sytuacji, w której podmiot zbiorowy będzie ponosił odpowiedzialność za bezprawne działania/zaniechania swoich organów. Dodatkowo za dany czyn mogą również niezależnie odpowiadać konkretne osoby, które go popełniły.

Taka konstrukcja przepisów zakłada, że odpowiedzialność podmiotu zbiorowego będzie uzależniona w dużej mierze od jego odpowiedniej organizacji wewnętrznej oraz wdrożenia systemu nadzoru nad funkcjonowaniem poszczególnych organów.

To nie jedyne zmiany zawarte w projekcie. Przepisy przewidują także konieczność zapewnienia ochrony prawnej tzw. sygnalistom, czyli osobom zgłaszającym nieprawidłowości w funkcjonowaniu przedsiębiorstwa – temat ten jest przedstawiony szczegółowo w kolejnym punkcie broszury.

COMPLIANCE, czyli zarządzanie zgodnością, to system wprowadzany w przedsiębiorstwach w celu realizacji działań zgodnie z obowiązującym prawem oraz wewnętrznymi przyjętymi regulacjami. Wdrożeniu systemu compliance służyć ma szereg rozwiązań prawnych już przyjętych lub znajdujących się w fazie projektowania.

PODSTAWA PRAWNA:

Projekt ustawy o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary.

Porządku rozpocznij od:

Projektowane zmiany powinny zainteresować przede wszystkim kadrę zarządzającą i menadżerów przedsiębiorstw ponieważ to właśnie dla nich przepisy mają kluczowy charakter. Wiele wskazuje na to, że ustawa wejdzie w życie w planowanym kształcie, a to oznacza, że wiele firm będzie musiało zadbać o wdrożenie procedur wewnętrznych związanych z compliance.

Współcześni przedsiębiorcy dążą nie tylko do działania zgodnego z obowiązującymi przepisami i przyjętymi normami postępowania, ale także do tego, aby normy etyczne i wartości, którymi kieruje się ich organizacja były wspólne dla wszystkich współpracowników i osób zaangażowanych w rozwój i codzienną pracę przedsiębiorstwa. W związku z tym dużo miejsca w prawie poświęca się ostatnio tematyce ochrony sygnalistów, czyli osób nagłaśniających zaobserwowane nieprawidłowości.

Zarówno obowiązująca ustawa o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (ang. Anti Money Laundering – AML), jak i projekt ustawy o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych wprowadzają istotne z punktu widzenia przedsiębiorców zmiany w zakresie ich odpowiedzialności za czyn niedozwolony.

Z perspektywy tych zmian znaczenia nabiera możliwość jak najszybszego pozyskania informacji dotyczących zdarzeń takich jak np. planowanie działań, które mogą doprowadzić do wyprowadzenia pieniędzy ze spółki, niegospodarność, przyjmowanie lub wręczanie łapówek, niedopełnianie obowiązków przez pracowników lub kadrę kierowniczą, nadużywanie uprawnień czy pozycji przez członków organów – katalog takich nieprawidłowości jest niemalże nieograniczony.

Odpowiednio wczesne wykrywanie nieprawidłowości daje przedsiębiorcy możliwość podjęcia właściwych działań ukierunkowanych na zapobieganie powstaniu szkody lub zminimalizowanie jej ryzyka. Dlatego istotną rolę w spółce pełnić będą sygnaliści, którzy powiadamiają osoby odpowiedzialne za tematykę compliance o wszelkich nieprawidłowościach zaobserwowanych w organizacji.

Sygnalistą jest osoba informująca opinię publiczną lub swoich przełożonych o zdarzeniach, które w jej ocenie są nieuczciwe czy nieetyczne – aktach korupcji, naruszeniach przepisów, czy malwersacjach w organizacji, w której pracuje. Jak wynika z badań przeprowadzonych w roku 2018 przez

Association of Certified Fraud Examiners (ACFE) to właśnie sygnaliści wykrywają najwięcej nieprawidłowości w sektorze prywatnym, zatem ich rola powinna zostać doceniona. Z tego powodu zdecydowano się na wprowadzenie obowiązkowych instytucji chroniących sygnalistów przed dyskryminacją i wykluczeniem. W Polsce ustawa AML przewiduje obowiązek wdrożenia procedury anonimowego zgłaszania rzeczywistych lub potencjalnych naruszeń (ang. whistleblowing). Mechanizm ten opiera się na założeniu, że każdy pracownik ma możliwość zgłoszenia zauważonych nieprawidłowości, za pośrednictwem specjalnego kanału komunikacji. Takim kanałem może być specjalna skrzynka mailowa, czy program informatyczny. Ważne, aby kanał ten pozwalał na zachowanie anonimowości, a sygnalista wiedział jakie działania wyjaśniające i naprawcze zostaną podjęte przez pracodawcę (organizację) po odebraniu zgłoszenia. Powinien czuć się bezpiecznie i mieć pewność, że za zgłoszenie nie grozi mu ostracyzm czy inne negatywne konsekwencje.

Opracowanie i wdrożenie procedur whistleblowingu jest obowiązkiem przedsiębiorców – za niewywiązanie się z niego grożą dotkliwe kary finansowe.

PODSTAWA PRAWNA:

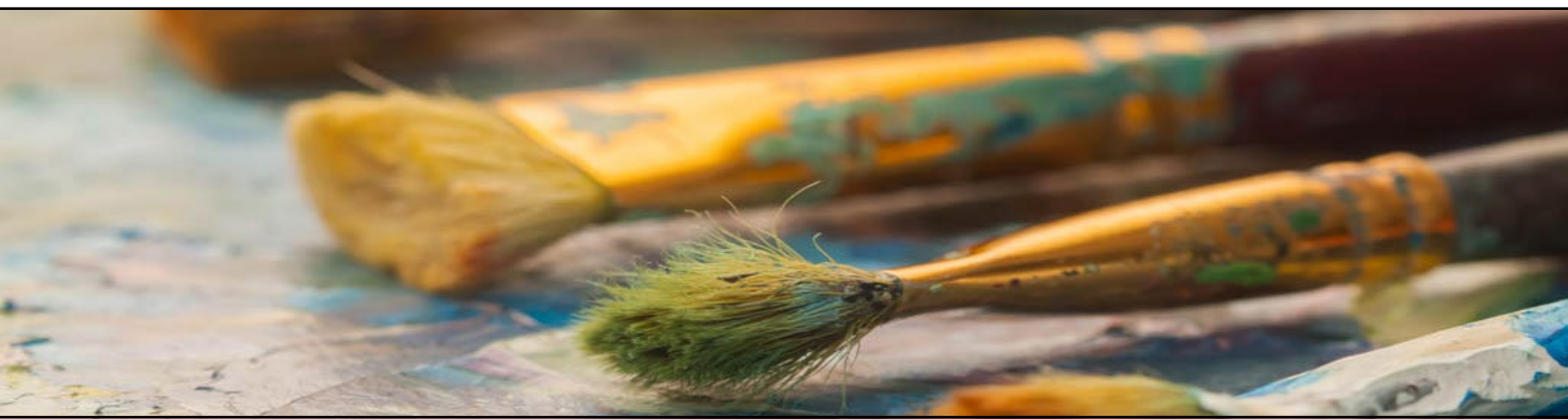
Projekt ustawy o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary, art. 6, art. 11 - 13;

Ustawa z dnia 1.03.2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu, art. 53.

Porządki rozpocznij od:

Najważniejsze jest zapewnienie anonimowych kanałów wewnętrznej komunikacji oraz procedowania w sytuacji zgłoszenia naruszenia. Należy pamiętać, że lepiej wcześniej wykrywać naruszenia i im zapobiegać. Sankcje przewidziane za naruszenia to nie tylko dotkliwe kary pieniężne, ale także ogromne straty wizerunkowe (na skutek podania wyroku do publicznej wiadomości), które w efekcie prowadzić mogą do wykluczenia przedsiębiorcy z rynku.

Zgodnie z zapowiedziami Ministerstwa Przedsiębiorczości i Technologii nastąpiła nowelizacja niektórych ustaw w celu wprowadzenia uproszczeń dla przedsiębiorców w prawie podatkowym i gospodarczym (tzw. Pakiet MŚP). Pakiet zawiera ok. 50 uproszczeń dla sektora małych i średnich przedsiębiorców. W przeważającej większości zaproponowane rozwiązania zaczną obowiązywać już w 2019 roku. Zmiany zostały opracowane we współpracy z przedsiębiorcami, dzięki czemu mają realnie polepszyć ich sytuację na rynku. W broszurze omawiamy kilka najistotniejszych zmian, które zdecydowanie zwiększają pewność obrotu gospodarczego. Nowelizacja dotyczy przede wszystkim przepisów Kodeksu cywilnego (KC) i Kodeksu spółek handlowych (KSH).

NAJWAŻNIEJSZE ZMIANY W KODEKSIE CYWILNYM SKUTKI PRAWNE CZYNNOŚCI DOKONANYCH PRZEZ OSOBY NIEUPRAWNIONE

Nowelizacja jednoznacznie określa skutki prawne czynności dokonanej przez osobę nieuprawnioną do reprezentowania spółki. Do tej pory skutki określone były z pomocą orzecznictwa sądowego, a wydawane orzeczenia różniły się między sobą.

Zgodnie z nowymi przepisami, jeżeli zawierający umowę jako organ osoby prawnej nie ma umocowania albo przekroczy jego zakres, ważność umowy zależy od jej potwierdzenia przez osobę prawną, w imieniu której została ona zawarta. Druga strona może wyznaczyć osobie prawnej termin potwierdzenia umowy. Po jego bezskutecznym upływie umowa nie dochodzi do skutku. W takim wypadku ten, kto zawarł umowę jako organ osoby prawnej, obowiązany jest do zwrotu tego, co otrzymał od drugiej strony w wykonaniu umowy oraz do naprawienia szkody, którą druga strona poniosła przez to, że zawarła umowę nie wiedząc o braku umocowania lub o przekroczeniu jego zakresu.

Z kolei w przypadku, gdy mamy do czynienia z jednostronną czynnością prawną dokonaną przez osobę nieuprawnioną, czynność ta jest nieważna (np. udzielenie pełnomocnictwa,

wypowiedzenie umowy). Gdyby druga strona wyraziła zgodę na działanie bez umocowania należałoby odpowiednio stosować opisane powyżej przepisy o zawarciu umowy bez umocowania.

Te same zasady dotyczące zwrotu mają zastosowanie w przypadku, gdy czynność prawna została dokonana w imieniu osoby prawnej, która nie istnieje.

NAJWAŻNIEJSZE ZMIANY W KODEKSIE SPÓŁEK HANDLOWYCH

WCZEŚNIEJSZE ZGROMADZENIE WSPÓLNIKÓW

Nowelizacja wprowadziła do KSH możliwość odwołania zwołanego wcześniej zgromadzenia wspólników spółki z o.o. przed podmiot zwołujący. Natomiast w sytuacji, gdy wspólnik (bądź wspólnicy) spółki zażądają zwołania nadzwyczajnego zgromadzenia wspólników, wyłącznie ci żądający będą mieli możliwość odwołania zgromadzenia. Przyjęcie takiego rozwiązania uniemożliwia potencjalne odwołanie zgromadzenia przez zarząd w sytuacji, gdy zwołali je wspólnicy mniejszościowi.

DYWIDENDY – TERMIN WYPŁATY

Uszczegółowiono także zasady wypłat dywidendy w sytuacji, gdy wbrew umowie spółki zgromadzenie wspólników nie określi dnia, według którego ustala się listę uprawnionych do uzyskania dywidendy za dany rok obrotowy.

W świetle nowych przepisów dniem dywidendy będzie dzień, w którym podjęta zostanie uchwała o podziale zysku. Dotychczasowa praktyka mogła prowadzić do pokrzywdzenia wspólników mniejszościowych, gdyby terminy wypłat określono w bardzo odległym czasie. Zmiany mają przeciwdziałać sytuacji gdy ani zarząd, ani zgromadzenie wspólników nie wyznaczyło dnia wypłaty dywidendy – obecnie wypłata ma nastąpić niezwłocznie po dniu dywidendy, a wypłata podzielonego zysku dokona się niezależnie od aktywności organów spółki w tej materii.

DYWIDENDY – ZWROT ZALICZEK

Wprowadzone zostały również zasady zwrotu przez wspólników zaliczek pobranych na poczet dywidendy w sytuacji, gdy spółka osiągnie stratę albo nie osiągnie zysku w założonej wysokości.

W przypadku odnotowania straty przez spółkę należy dokonać zwrotu zaliczki na poczet dywidendy w pełnej wysokości. W przypadku osiągnięcia zysku w wysokości mniejszej od wypłaconych zaliczek na poczet przewidywanej dywidendy należy dokonać zwrotu jedynie w części odpowiadającej wysokości przekraczającej zysk przypadający wspólnikowi za dany rok obrotowy.

REZYGNACJA JEDYNEGO CZŁONKA ZARZĄDU

Nowe przepisy uregulowały kwestie związane ze składaniem rezygnacji przez członka zarządu w przypadku, gdy jest on jedynym członkiem zarządu. Rezygnacja składana jest wspólnikom, a członek zarządu musi jednocześnie zwołać zgromadzenie wspólników. Zaproszenie na zgromadzenie wspólników musi zawierać oświadczenie o rezygnacji członka zarządu. Pozostaje pytanie co w sytuacji, gdy wspólnicy nie zjawią się na zwołane zgromadzenie.

W przepisach KSH zostało jednoznacznie uregulowane, iż rezygnacja jest skuteczna z dniem następującym po dniu, na który zwołano zgromadzenie wspólników. Samo odbycie zgromadzenia nie ma znaczenia. Umowa spółki może uregulować odmiennie kwestie związane ze zwołaniem zgromadzenia wspólników.

ZARZĄD SPÓŁKI PARTNERSKIEJ I WYPOWIEDZENIE UMOWY W SPÓŁCE KOMANDYTOWO-AKCYJNEJ

Od 1 marca do zarządu spółki partnerskiej dopuszczone zostały osoby trzecie. Równocześnie członkiem takiego zarządu będzie musiał być co najmniej jeden partner. W spółce komandytowo-akcyjnej dopuszczalne będzie natomiast wypowiedzenie umowy spółki przez komplementariusza i jego wystąpienie ze spółki. Dotychczas uprawnienie takie przewidywać musiał statut spółki komandytowo-akcyjnej. Mogło to prowadzić do sytuacji, w której w razie braku właściwych zapisów umownych, niemożliwe byłoby wystąpienie z takiej spółki.

PODPIS OSOBISTY

Nowością w przepisach KSH jest wprowadzenie instytucji podpisu osobistego, będącego zaawansowanym podpisem elektronicznym, innym niż podpis kwalifikowany. Od teraz podpis osobisty będzie równoprawną formą podpisu w okolicznościach przewidujących zastosowanie podpisu zaufanego.

PODSTAWA PRAWNA:

Ustawa o zmianie niektórych ustaw w celu wprowadzenia uproszczeń dla przedsiębiorców w prawie podatkowym i gospodarczym z dnia 9.11.2018 r. (z 2018 r. poz. 2244), zmieniająca m.in. KC i KSH.

Porządku rozpocznij od:

Najważniejsza jest świadomość, że wobec zmieniających się przepisów należy na bieżąco sprawdzać prawidłowość procesów gospodarczych i pamiętać o konieczności dopasowania się do nowego systemu prawnego. Warto także dokonać weryfikacji zasad compliance w przedsiębiorstwie.

Zgodnie z nowelizacją ustawy o rachunkowości z 1 października 2018 r. sprawozdania finansowe oraz opinia sporządzona przez biegłego rewidenta wymagają zachowania formy elektronicznej i muszą być podpisane kwalifikowanym podpisem elektronicznym, bądź podpisem potwierdzonym profilem zaufanym przez platformę ePUAP. Rezygnacja z papierowej wersji sprawozdań finansowych pociąga ze sobą skutki w obszarze podpisywania omawianej dokumentacji i jej składania do KRS.

PROCES SKŁADANIA DOKUMENTÓW FINANSOWYCH

Wszystkie sprawozdania sporządzone od 1 października 2018 r. są przyjmowane do Repozytorium Dokumentów Finansowych Krajowego Rejestru Sądowego wyłącznie w formie elektronicznej. Roczne sprawozdanie finansowe wymaga złożenia podpisu przez tzw. kierownika jednostki, czyli wszystkich członków zarządu. Osoby te są zobligowane do posiadania kwalifikowanego podpisu elektronicznego lub podpisania sprawozdania za pomocą profilu zaufanego ePUAP. Ponadto w KRS powinien zostać ujawniony numer PESEL przynajmniej jednego z reprezentantów spółki, co ma na celu prawidłowe złożenie dokumentów do KRS za pośrednictwem systemu teleinformatycznego. Ustawa o KRS przewiduje także możliwość złożenia tych dokumentów przez adwokatów, radców prawnych lub prawników zagranicznych.

Komplikacje związane z brakiem numeru PESEL pojawiają się w przypadku spółek, których reprezentantami są

obywatele innych państw. Celem złożenia sprawozdania finansowego muszą oni uprzednio uzyskać numer PESEL, składając wniosek do właściwego urzędu (np. urzędu właściwego dla siedziby spółki).

Sprawozdanie finansowe powinno zostać sporządzone w ciągu 3 miesięcy od dnia zakończenia roku obrotowego – jeśli pokrywa się on z rokiem kalendarzowym będzie to 31 marca. Zgodnie z nowelizacją ustawy o rachunkowości, jeśli sprawozdanie finansowe zostanie złożone po 30 września 2018 r. w formie papierowej lub przesłane skanem, uważa się, że nie zostało ono złożone. Tym samym spółka naraża się na sankcje prawne.

PODSTAWA PRAWNA:

Ustawa z dnia 29.09.1994 r. o rachunkowości z późn. zm.;

Ustawa z dnia 20.08.1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym z późn. zm.

Porządki rozpocznij od:

Z punktu widzenia spółki przygotowującej się do wdrożenia zmian najważniejsze zatem jest aby:

- wszyscy reprezentanci spółki dowiedzieli się o najnowszych zmianach,
- wszyscy reprezentanci spółki oraz osoba odpowiedzialna za prowadzenie ksiąg rachunkowych uzyskali kwalifikowany podpis elektroniczny,
- w KRS został ujawniony numer PESEL przynajmniej jednego z reprezentantów spółki; jeśli reprezentantem spółki jest osoba nieposiadająca numeru PESEL, konieczne jest jego uzyskanie,
- w ciągu 3 miesięcy od zakończenia roku obrotowego sprawozdanie finansowe zostało sporządzone i podpisane podpisem kwalifikowanym,
- w ciągu 6 miesięcy od zakończenia roku obrotowego sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone, a następnie złożone w ciągu 15 dni od zatwierdzenia do Repozytorium Dokumentów Finansowych KRS.

24 stycznia 2018 r. Ministerstwo Środowiska uruchomiło tzw. rejestr BDO, czyli wykaz podmiotów wprowadzających produkty, produkty w opakowaniach i gospodarujących odpadami. Celem wprowadzenia rejestru BDO jest usprawnienie, za pomocą elektronicznych formularzy, realizacji dotychczasowych obowiązków prawnych związanych z odpadami. Przedmiotowe zestawienie prowadzą marszałkowie województw i jest ono dostępne pod adresem www.bdo.mos.gov.pl.

Rejestr BDO ma służyć nie tylko państwowym organom administracyjnym, ale również przedsiębiorcom. Wśród jego zalet wskazuje się m.in. możliwość składania rocznych sprawozdań z zakresu odpadów w postaci elektronicznej oraz zniesienie obowiązku uzyskiwania zezwoleń na transport odpadów.

Rejestr BDO zastąpił funkcjonujące dotychczas i administrowane przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska (GIOŚ) rejestry dotyczące sprzętu elektrycznego i elektronicznego oraz baterii i akumulatorów.

Rejestracja w BDO jest dokonywana za pośrednictwem urzędów marszałkowskich na wniosek podmiotu. Automatyczny wpis do BDO dotyczy podmiotów wpisanych wcześniej do rejestru GIOŚ. Procedura polega na nadaniu przez właściwego marszałka województwa unikalnego numeru rejestrowego BDO oraz utworzeniu indywidualnego konta w bazie. Konsekwencją rejestracji jest m.in. obowiązek umieszczania

numerów rejestrowych BDO na dokumentach związanych z prowadzoną działalnością w zakresie produktów i odpadów. Zarówno za brak wypełnienia powyższego obowiązku jak również za unikanie rejestracji w BDO grożą wysokie kary administracyjne, nawet do 1 000 000 zł.

PODSTAWA PRAWNA:

Ustawa z dnia 14.12.2012 r. o odpadach (z 2018 r. poz. 992 z późn. zm.);

Ustawa z dnia 13.06.2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi (z 2018 r. poz. 150 z późn. zm.);

Ustawa z dnia 11.09.2015 r. o zużytych sprzęcie elektrycznym i elektronicznym (z 2018 r. poz. 1466 z późn. zm.);

Ustawa z dnia 24.11.2017 r. o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw (z 2017 r. poz. 2422 z późn. zm.).

Porządki rozpocznij od:

Na obowiązek wpisu do rejestru BDO powinni zwrócić uwagę wszyscy przedsiębiorcy zajmujący się działalnością handlową i usługową, którzy gospodarują odpadami. Przedsiębiorcy wpisani już do rejestru BDO muszą natomiast pamiętać o obowiązkach sprawozdawczych i umieszczaniu numeru rejestrowego na dokumentach związanych z prowadzoną działalnością gospodarczą. Wczesne wykrycie nieprawidłowości w zakresie prawnych obowiązków związanych z odpadami może pozwolić uniknąć wysokich kar administracyjnych.

Przełom lat 2018 i 2019 przyniósł wiele nowości w polskim prawie energetycznym. Do najważniejszych z nich należą: zamrożenie cen energii elektrycznej i „stuprocentowe obligo giełdowe” na sprzedaż energii. Rok 2019 stoi także pod znakiem spadku cen ogniw fotowoltaicznych, zamkniętych systemów dystrybucyjnych i nowych reguł aukcji energetycznych. Wciąż trwają prace legislacyjne nad kolejnymi zmianami, których przyjęcie przewidywane jest jeszcze w tym roku.

Od 1 stycznia 2019 r. obowiązuje tzw. ustawa o zamrożeniu cen energii. Zmiany mają na celu ochronę odbiorców końcowych przed drastycznym skokiem cen energii elektrycznej poprzez zamrożenie cen na poziomie tych obowiązujących w roku 2018. Ustawodawca przeznaczył na ten cel wpływy do budżetu państwa poprzez czterokrotne obniżenie stawki akcyzy na energię elektryczną oraz obniżenie tzw. opłat przejściowych o średnio 95%. Różnica ma zostać ponadto zrekompensowana sprzedawcom ze środków Funduszu Wyплаты Różnicy Cen. Przedsiębiorstwa energetyczne mają czas do końca I kwartału, żeby zmienić warunki zawartych umów na dostarczanie energii ze skutkiem od 1 stycznia 2019 r. Ustawa stworzyła niepewność interpretacyjną, co do zapisów zawartych już umów sprzedaży energii i utrudnia zawieranie umów typu PPA. Ze względu na wątpliwości dotyczące zgodności przepisów nowelizacji z prawem unijnym trwają prace nad kolejnymi zmianami ustawy.

Ważną zmianę dla wytwórców energii stanowi „stuprocentowe obligo giełdowe” na sprzedaż energii elektrycznej, tj. obowiązek sprzedaży 100% energii elektrycznej przez giełdę, wprowadzone z początkiem roku 2019 w nowelizacji Prawa energetycznego. Ze względu na szereg wyłączeń podmiotowych i przedmiotowych faktyczny odsetek energii elektrycznej

sprzedawanej przez giełdę będzie jednak o wiele niższy. Co istotne, obowiązek ominie wytwórców energii OZE.

Ustawa wprowadza także rygor natychmiastowej wykonalności decyzji starosty (określonej w art. 124b ust. 1 Ustawy o gospodarce nieruchomościami) w sprawie zobowiązania właściciela do umożliwienia operatorom sieci przesyłowych i dystrybucyjnych wejścia na grunt w związku z konserwacją, remontami oraz usuwaniem awarii instalacji przesyłowych. Dotychczas właściciel gruntu mógł na długi czas skutecznie zablokować dostęp przedsiębiorcy do urządzeń przesyłowych, skarżąc decyzję. Ten prosty zabieg legislacyjny wzmacnia pozycję przedsiębiorcy, umożliwiając mu niemal natychmiastowe wejście na cudzy grunt i jednocześnie stanowi daleko idące ograniczenie prawa własności właściciela nieruchomości, na której posadowiony jest odcinek sieci.

PODSTAWA PRAWNA:

Ustawa z dnia 28.12.2018 r. o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz niektórych innych ustaw;

Ustawa z dnia 9.11.2018 r. o zmianie ustawy - Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw.

Porządki rozpocznij od:

Rok 2019 przynosi dynamiczne zmiany w polskiej energetyce, które warto śledzić na bieżąco. W toku prac legislacyjnych jest już następna nowelizacja, wprowadzająca długo oczekiwaną kategorię zamkniętych systemów dystrybucyjnych oraz zmiany w ustawie o OZE mające przybliżyć Polskę do realizacji celu klimatycznego OZE na rok 2020. Z uwagi na wieloletnie zaniechania legislacyjne, cel ten jest jak na razie nieosiągalny. Polską branżę energetyczną kształtować będzie również intensywny wzrost rozwoju instalacji fotowoltaicznych (wolnostojących i instalacji montowanych na dachach domów i hal produkcyjnych). Jest to wynikiem spadku cen ogniw fotowoltaicznych, związanego m.in. z wprowadzeniem ograniczeń w dotychczas bardzo dynamicznym rozwoju fotowoltaiki w Chinach i radykalne wzrosty cen energii elektrycznej w Polsce.

22 lutego 2019 r. weszły w życie nowe przepisy ustawy o odpadach wprowadzające obowiązek prowadzenia wizyjnego systemu kontroli miejsca magazynowania lub składowania odpadów. Wymóg ten dotyczy m.in. posiadaczy odpadów obowiązanych do uzyskania zezwolenia na zbieranie odpadów czy też pozwolenia zintegrowanego. Zapis nagrania z systemu musi być udostępniony w czasie rzeczywistym przez system teleinformatyczny wojewódzkiemu inspektorowi ochrony środowiska. Jakie obowiązki ciążyą na przedsiębiorcy w związku z nieuchronnym przetwarzaniem danych osób widocznych na nagraniu?

Na mocy nowych przepisów ustawowych, Minister Środowiska został zobowiązany do wydania rozporządzenia określającego szczegółowo sposób prowadzenia wizyjnego systemu kontroli. Jak dotąd (stan prawny na 18 marca 2019 r.) akt ten nie został wydany, a na stronie Rządowego Centrum Legislacji dostępna jest wersja projektu rozporządzenia datowana na 28 listopada 2018 r.

W treści projektu podmiotom obowiązującym narzucono nie tylko okres przechowywania zapisów z kamer oraz szczegółową specyfikację miejsca przechowywania nośników z obrazem zarejestrowanym przez monitoring, ale też wymóg, że zapis musi być przechowywany i udostępniany upoważnionym organom bez żadnych modyfikacji. Obowiązany nie może zatem ingerować w treść nagrania, nawet w celu anonimizacji wizerunku pracowników zarejestrowanych przez monitoring. Stanowić to może naruszenie w kontekście przetwarzania danych osobowych.

Ponadto cele, zasady i sposób prowadzenia wizyjnego systemu kontroli (również w aspekcie technicznym), zostały ściśle zdefiniowane w przepisach, w związku z czym przedsiębiorca nie może decydować o celu przetwarzania danych.

Z powyższego można wywnioskować, że choć podmiot obowiązany odpowiada za wdrożenie i utrzymanie wizyjnego systemu kontroli, nie jest on administratorem danych osobowych przetwarzanych w tym systemie. Tym samym mógłby zostać uznany za podmiot przetwarzający, w związku z czym obowiązek informacyjny oraz związany z realizacją praw osób trzecich (m.in. prawo do dostępu, do usunięcia danych) ciążyłby na organach państwowych jako administratorze. Nowe przepisy nie uwzględniają jednak kwestii podziału ról w procesie przetwarzania danych osobowych. Również Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych (PUODO) nie wyraził wiążącego stanowiska w tej kwestii.

PODSTAWA PRAWNA:
Kodeks pracy;

Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 10.12.2018 r. w sprawie dokumentacji pracowniczej;

Ustawa z dnia 10.01.2018 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze skróceniem okresu przechowywania akt pracowniczych oraz ich elektroniczną.

Porządki rozpocznij od:

W sytuacji, w której powstają nowe obowiązki związane z przetwarzaniem danych osobowych, kluczowe znaczenie ma określenie roli przedsiębiorcy w procesie przetwarzania. Wskazuje to zakres nowych obowiązków prawnych, a także umożliwi przestrzeganie właściwych norm prawnych. Niewykluczone, że PUODO ogłosi odmienne stanowisko, uznając przedsiębiorcę za administratora danych osobowych w sytuacji prowadzenia wizyjnego systemu kontroli. Określenie roli przedsiębiorcy w procesie przetwarzania jest szczególnie istotne w kontekście zbliżającego się wejścia w życie ustawy wprowadzającej w życie RODO, której tekst został uchwalony przez Sejm 21 lutego 2019 r.

W ubiegłym roku Ministerstwo Cyfryzacji zajęło się tematem wykrywania, zapobiegania i minimalizowania skutków ataków naruszających cyberbezpieczeństwo kraju. W wyniku prac uchwalona została ustawa, wprowadzająca regulacje i określająca zakres odpowiedzialności zarówno dla sektora publicznego, jak i prywatnego. Ustawa zainicjowała także działalność krajowego systemu cyberbezpieczeństwa (KSC).

Ustawa o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa reguluje obowiązek wdrożenia zasad zarządzania bezpieczeństwem w systemie informacyjnym przez kluczowych operatorów usług, m.in. z sektora energetycznego, transportu, służby zdrowia czy bankowości. Mają oni wdrożyć środki technologiczne i organizacyjne umożliwiające oszacowanie ewentualnego ryzyka, zbierać informacje o zagrożeniach i stosować środki zapobiegające incydom.

Operatorzy muszą mieć nadzór nad dokumentacją dotyczącą cyberbezpieczeństwa ich systemu informacyjnego – w tym celu powinni powołać wewnątrz organizacji struktury kontrolujące lub zlecić to zadanie podmiotowi zewnętrznemu. Dodatkowo zobowiązani są przeprowadzać audyty bezpieczeństwa systemów informacyjnych (co najmniej raz na dwa lata) i mogą być zobligowani do przekazania kopii sprawozdania przeprowadzonego audytu na wniosek, m.in. dyrektora Rządowego Centrum Bezpieczeństwa, Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego lub organu właściwego do spraw cyberbezpieczeństwa.

Ponadto operatorzy usług kluczowych mają obowiązek prowadzenia rejestru incydentów oraz zapewnić dostęp do niego właściwym organom. Poważne incydenty powinny zgłaszać niezwłocznie, najpóźniej do 24 godzin od momentu

ich wykrycia. Ustawodawca powołał także Pojedynczy Punkt Kontaktowy – prowadzoną przez ministra właściwego do spraw informatyzacji komórkę, odbierającą zgłoszenia incydentów poważnych dotyczących co najmniej dwóch państw Unii Europejskiej.

Oprócz kluczowych operatorów, ustawa definiuje także dostawców usług cyfrowych, tj. osoby prawne lub jednostki organizacyjne nieposiadające zdolności prawnej mające na terytorium Polski siedzibę, zarząd albo przedstawiciela mającego jednostkę organizacyjną w Polsce. Podobnie jak kluczowi operatorzy, dostawca taki musi świadczyć usługę cyfrową, podejmować właściwe środki techniczne w celu zarządzania ryzykiem, na jakie narażone są systemy informacyjne wykorzystywane do świadczenia przez niego usługi cyfrowej. Podsumowując, podmioty z sektora publicznego lub prywatnego objęte zakresem zastosowania ustawy powinny tak zorganizować swoje struktury, aby móc skutecznie i terminowo wypełniać obowiązki ustawowe kluczowe dla krajowego systemu cyberbezpieczeństwa.

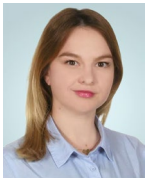
PODSTAWA PRAWNA:

Ustawa z dnia 5.07.2018 r. o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa.

Porządki rozpocznij od:

Z uwagi na fakt, że właściwe organy mogą przeprowadzać kontrole kluczowych operatorów i dostawców usług cyfrowych, mające na celu sprawdzenie stosowania przepisów ustawy, zaleca się dokładny nadzór nad procesami związanymi z cyberbezpieczeństwem, w tym cykliczne i regularne audyty bezpieczeństwa. Skuteczność obowiązywania nowego prawa dodatkowo gwarantować mają przepisy o karach pieniężnych, nakładające sankcje administracyjnoprawne na dostawców usług cyfrowych lub operatorów usług kluczowych w wysokości nawet do 200 000 zł (w zależności od wagi naruszenia).

Kontakt

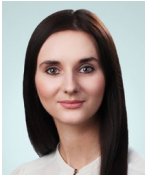
Jagna Bronk
prawnik
jagna.bronk@roedl.com

Grzegorz Gęborek, LL.M.
radca prawny
grzegorz.geborek@roedl.com

Joanna Jurasz
radca prawny
joanna.jurasz@roedl.com

Barbara Kaczała
radca prawny
barbara.kaczala@roedl.com

Klaudia Kamińska-Kiempa, LL.M.
radca prawny
klaudia.kaminska-kiempa@roedl.com

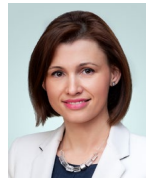
Jarosław Kamiński
adwokat
jaroslaw.kaminski@roedl.com

Ewelina Kołodziejska
konsultant podatkowy
ewelina.kolodziejska@roedl.com

Jagna Kowalczyk-Fudali
radca prawny
jagna.kowalczyk-fudali@roedl.com

Katarzyna Małaniuk
radca prawny
katarzyna.malaniuk@roedl.com

Tomasz Pleśniak
radca prawny
tomasz.plesniak@roedl.com

Karolina Sieraczek
radca prawny
karolina.sieraczek@roedl.com

Monika Spotowska
adwokat, doradca podatkowy
monika.spotowska@roedl.com

Rödl & Partner

al. Grunwaldzka 472B
80-309 Gdańsk
T +48 58 582 65 82
gdansk@roedl.com

ul. Zygmunta Starego 26
44-100 Gliwice
T +48 32 330 12 00
gliwice@roedl.com

ul. Skaleczna 2
31-065 Kraków
T +48 12 378 66 00
krakow@roedl.com

ul. Górki 7
60-204 Poznań
T +48 61 864 49 00
poznan@roedl.com

ul. Sienna 73
00-833 Warszawa
T +48 22 696 28 00
warszawa@roedl.com

ul. św. Mikołaja 19
50-128 Wrocław
T +48 71 606 00 00
wroclaw@roedl.com

Obserwuj nas w mediach społecznościowych
#Rödl&PartnerwPolsce

YouTube

LinkedIn®

Newslettery

Pozostańmy w kontakcie!

Jesteś zainteresowany otrzymywaniem newsletterów
i zaproszeń na wydarzenia?

Wypełnij formularz na stronie

www.roedl.pl

Dzielimy się wiedzą | Tax & Law News | SSE News | OZE News | Mandantenbrief

SZKOLENIA | SEMINARIA | SPOTKANIA | KONFERENCJE | ŚNIADANIA BIZNESOWE